ZAMAN 13 AĞUSTOS 2005 CUMARTESİ SAYI: 140 ZAMAN'LA BİRLİKTE SATILIR www.zaman.com.tr/ailem

ailem

BELÇİKA'DAN İSTANBUL'A BİR SEVGİ HİKÂYESİ

aynes®

Sadece Sütten

Alıgöz Mevkii Acıpayam / DENİZLİ Tel: 0 258 539 10 80 (10. Hat) Fax: 0 258 539 10 85

www.aysut.com e-mail: info@aysut.com

İÇİNDEKİLER

ZAMAN ailem

13 AĞUSTOS 2005 CUMARTESİ SAYI: 140

Feza Gazetecilik A.Ş. Adına İmtiyaz Sahibi	Ali Akbulut
Genel Yayın Müdürü	Ekrem Dumanlı
Yayın Danışmanı	Hamdullah Öztürk
Yayın Editörleri	Serhat Şeftali Mustafa Aydın Şemsinur B. Özdemir
Katkıda Bulunanlar	Ali Demirel Ali Budak Osman Karyağdı
Tasarım	Mehmet Şimşek
Kapak Fotoğrafı	İsa Şimşek
Sorumlu Müdür ve Yayın Sahibi Temsilcisi	Yakup Akalın
Reklam Koordinatörü	Yakup Şimşek
Yayın Türü	Yerel Süreli

Çobançeşme Mh. Kalender Sk. No: 21. 34196 Yenibosna-İstanbul Tel: 0212 639 34 50 (pbx) www.zaman.com.tr
Baskı: Feza Gazetecilik AŞ Tesisleri

http://www.zaman.com.tr/ailem
Öneri ve teklifleriniz için: ailem@zaman.com.tr

Eyüp, Belçika ve sevgi...

Domaniçli kadirşinas bir aileden bahsediyordu yazarımız Abdullah Aymaz gazetedeki köşesinde. Ailem olarak 1973 yılına uzanan bu dostluğun kaynağını bulmak istedik. Eyüp'te oturan Domaniçli Ahmet, Mehmet, Havva ve Gönül isimlerini aramaya başladık. Telekom'dan Eyüp civarında oturan ve soyadı Kutlu olan kişilerin telefon numaralarını öğrendik. Şifremiz "Siz Domaniçli misiniz?" sorusuydu. Arama çalışmalarımızın bir ayağı da Almanya'ya uzandı. Dr. Vandawelle'ye ulaşmak ve aile ile ilgili bilgi almak istiyorduk. Uzun süren bir telefon trafiğinden sonra Fatih Üniversitesi'ndeki öğretim üyelerinin yardımıyla Kutlu ailesinin adresine ulaştık. Vandawelle ailesinin İstanbul'a geleceğini de öğrenince iki ailenin buluşacağı gün yanlarında olmak için izinlerini aldık. İşte bu hafta kapak dosyamızda okuyacağınız hikaye Belçika'dan İstanbul'a uzanan bir sevgi hikayesi. Biz de Ailem olarak bu güzel buluşmaya şahitlik ettik.

***

Sevgi öykülerinin dünyanın her köşesinde yaşandığına eminiz. Kim bilir kaç gönül bir arada huzur ve mutluluğu tadıyor? Belki yıllar sonra Afrika'dan, Orta Asya'dan, Amerika'dan, Avrupa'dan ya da Uzakdoğu'dan binlerce insanın bu sevgi hikayelerini hatıralarında okuyacağız. Sevgilerini paylaşan insanlara bir çağrımız var. Yaşadıklarınızı, yurtiçinde veya yurtdışında sevgi kaynaklı dostluk hikayelerinizi bizimle paylaşın. Kenya'daki heyecana, Viyana'daki insanlar da katılsın. Unutmayın! Ailem'in yurtiçinde olduğu kadar yurtdışında da on binlerce okuru var. Selamlar...

Serhat Şeftali | s.seftali@zaman.com.tr

KISA KISA

خَيْرُ الْأَصْحَابِ عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرُهُمْ لِصَاحِبِهِ

Hayru'l-ashâbi indellâhi hayruhum lisâhibihî

Allah katında arkadaşların en hayırlısı, arkadaşlarına iyi davrananlardır.
(Ahmed b. Hanbel, Müsned, 2/168)

Düşünüp taşın ondan sonra karar ver

Selman-ı Farisi, Sa'd'a şu vasiyette bulunmuştur:

"Bir işte karar vereceğin veya bir hüküm vereceğin zaman Allah'tan kork!" Hasan, "Sahabe-i kiram fakih idi. Düşünüp taşınmadan bir işin yapılmayacağını biliyorlardı. Onun için teenni ile hareket ederlerdi." demiştir. Hz. Ali'nin oğlu Muhammed de, "Mü'min teenni (ihtiyatlı ve akıllıca) ile hareket eden ve Allah için verdiği kararda dikkatli olan kişidir. Gece (gözü kapalı) odun toplayan kişi gibi değildir." şeklinde izahatta bulunmuştur. Lokman ise şöyle der: "Mü'min, yapacağı işin neticesini gözetleyerek, pişmanlıktan emin olur." Hikmetli söz söyleyenlerden birisi ise şöyle diyor: "Şayet sen, aklın, nefsine düşkün olmasını istiyorsan, neticelerini tahmin edinceye dek, arzularını yerine getirmekte acele etme. Çünkü, arzulanan şeyi yapma neticesinde meydana gelen pişmanlığın kalpteki etkisi, arzunun kalpte kalmasından daha fazladır."

Bilmemiz gereken ilk şey

Dedim ki;

"Bana, yapmam gereken ilk emrettiğin şey nedir?" dedi ki;

"Her şeyden önce efendisi olan bir kul olduğunu, ondan ittika etmeden kurtuluşun olamayacağını ve takvadan sonra da helakın söz konusu olmayacağını bilmendir. Niçin yaratıldığını düşün ve hatırla!.. Bu fani dünyaya niçin gönderildin? Boş yere yaratılmadığını ve terk edilmeyeceğini bil! Yaratılıp bu dünyaya imtihan olmak için gönderildin. Efendine itaat veya isyan edip etmeyeceğini sınamak, bunun neticesinde de buradan ya ebedi azap ya da ebedi nimet yurduna nakledilmen için...

KISA KISA

1 *Kendisini kaybeden, şansını da kaybeder.*

2 *Sana kötülük eden, seni kötülüğe sevk edendir.*

3 *Cömertliğin en güzeli zarif bir şekilde sunulandır.*

HAYAT DEDİĞİN

göz açıp kapayıncaya kadar geçiyor

Mizacının sertliğini bildiğimiz Hz. Ömer'in hilâfeti zamanında bir adam, davranışlarını beğenmediği eşini şikâyet etmek üzere halifenin evine gelir. Kapının önüne oturur ve Hz. Ömer'in evinden çıkmasını bekler. Derken içeriden bir gürültü kopar. Hz. Ömer'in hanımı halifeye bağırıp çağırmakta, fakat Hz. Ömer ağzını açıp da karısına tek kelime söylememektedir. Bu hali duyan kapıdaki adam boynunu bükerek, "Bütün şiddetine ve sertliğine rağmen, üstelik de müminlerin emiri iken Ömer'in hali böyle olursa benim halim nice olur?" deyip kalkıp giderken Hz. Ömer dışarı çıkar. Adamın arkasından: "Hayır ola! Derdin ne idi?" diye seslenir. Adam da: "Ey müminlerin emiri! Eşimin kötü huylarını ve bana karşı haddini aşıp ileri gittiğini sana şikâyet etmek üzere gelmiştim. Senin karının da sana karşı olmadık sözler söylediğini duyunca vazgeçip geri döndüm. Kendi kendime dedim ki: Müminlerin emiri, hanımı ile böyle olunca, benim derdime nasıl çare bulacak?" Bu sözleri dinleyen Hz. Ömer: "Kardeşim, hanımımın benim üzerimde hakları var. Çünkü o benim evimde her şeyim ve çocuklarımın annesidir. Gönlümün harama meyletmesine engel olan da odur. Bu sebeple onunla barışık olmak durumundayım." deyince adam: "Ey müminlerin emiri! Benim eşim de aynen öyle." dedi. Hz. Ömer adamı şöyle teselli etti: "Haydi kardeşim! Eşinle hoş geçinmeye bak. Hayat dediğin göz açıp kapayıncaya kadar geçiyor."

KISA KISA

اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الدَّرَجَاتِ الْعُلَى مِنَ الْجَنَّةِ

Allahumme innî es'elüke'd-deracâti'l-ulâ mine'l-cenneti

Allahım! Senden Cennet'in en yüce derecelerini istiyorum. (Hâkîm, el-Müstedrek, 1/701)

Hem günah işle, hem Cennet'e git, bu nasıl olur?

Hz. Peygamber, "Kul bir günah işler, bu günahı onu Cennet'e götürür!" buyurunca, "Bu nasıl olur?" dediler. O, "Günah işleyip, tövbe ederek ve günahtan kaçarak, gözlerini Allah'ın dergahına diker. Neticede Cennet'e girer." *(Heysemi, Mecmeu'z-Zevaid,1,199)* şeklinde cevap verdi.

Said b. Cübeyr, 'En abid kişi kimdir?' sorusuna: "Günah işleyip, bu günahı her hatırlayışında daha çok ibadet eden kimsedir." cevabını verdi.

Hz. Peygamber'den şu hadis de rivayet edilmiştir: "En seçkininiz, değişik fitnelerle karşılaşıp tövbe edendir." *(el-Münavî, Feyzu'l-Kadir, 3, 468)* Hz. Peygamber, ümmetinin en seçkinlerinin bile ayak sürçmelerinden korunamadıklarını ve Allah'a ait bilgilerinin onları bundan alıkoymadığını haber vermektedir. Ta ki, bunlar tövbe ve inabeyle Allah'a yönelsinler.

Sen çok hoşuma gittin; ammaaa...

Muhtar b. Fulful, Hasna'dan, geçmiş ve gelecek amellerin muhasebesi sadedinde şunu rivayet eder: "Mü'min, nefsine hakim olup, onu Allah için hesaba çeker. Çünkü, dünyada nefsini hesaba çeken kişinin kıyamette hesabı kolay, nefis muhasebesi yapmayanın ise şiddetli olur." Sonra muhasebeyi tefsir eder: "Mü'minin karşısına aniden, hoşuna giden bir şey çıkar. Mü'min, "Doğrusu sen çok hoşuma gittin. Üstelik sana ihtiyacım da var. Fakat, hayır. Aramızda engeller var." der. İşte bu, gelecek amellerin muhasebesidir. Mü'min, aniden bir iş yapar. Sonra nefsine dönerek: 'Bununla ne yapmak istiyorsun? Doğrusu bu işi yaparken bir özrüm yoktu. Ve inşallah, bir daha da yapmayacağım.' der. Bu da geçmiş amellerle ilgili muhasebedir."

Dinle, anla, ezberle ve amel et!

İlmin başı güzel dinlemedir. Sonra anlama, sonra hıfzetme, sonra onunla amel etme ve sonra da onu yayma gelir.

Tohum eken, tohumunu getirir ve ondan bir avuç alıp saçar. O tohumun bir kısmı yol üstüne düşer, onu hemen kuşlar kapışırlar. Bir kısmı, üzerinde çok az toprak bulunan bir kayanın üstüne denk gelir. Birazcık nemlenir. Kök salar. Kökler sert kayaya varıp geçecek yer bulamayınca kuruyuverir. Bir kısmı, güzel fakat dikenli bir toprağa düşer, bitip boy verince dikenler etrafını sarar ve boğarlar, işe yaramaz hale gelir. Bir kısmı da ne yol, ne kaya, ne de dikenli olan bir toprağa isabet eder. Boy atar ve yararlı hale gelir.

Bu misalde tohum eken, hikmetli söz söyleyene; tohum, hikmetli, doğru söze; yola düşen tohum, dinlemek istemediği halde dinleyen ve neticede de şeytanın kalbine attığı düşüncelerle dinlediğini unutana; kayalığa düşen tohum güzelce dinleyen; fakat onu uygulayacak gayreti taşımayan bir kalbe havale eden ve anladığını ifsad edene, dikenli toprağa düşen tohum, söze kulak verip onu uygulamaya niyetli; fakat kötü duygu ve isteklerin itirazı karşısında boğulan ve dinlediklerini ifşa edip niyetlendiği şeyi yerine getirmeyene; ne yola ne kayalığa ne de dikenli toprağa düşüp, güzel bir toprağa düşen tohum ise, sözü dinleyip onu uygulamaya niyet eden, anlayan, yeri gelince uygulamak için sabırlı olup kötü duygulardan uzaklaşan adama benzetilmiştir. *(er-ri'aye Kalp Hayatı, el-muhasibi)*

Yasemin Yalçın Aktosun

Danışman Psikolog y.aktosun@zaman.com.tr

Standart iyi eş yoktur, en iyi eş size göre olandır

Bazı bireylerin eşlerini kabullenememelerinden kaynaklanan problemler yaşadıklarına ve eşlerini başka eşlerle kıyasladıkları için memnuniyetsizliklerin arttığına şahit oluruz. "Keşke benim eşim de… gibi olsaydı" diye düşünüldüğünü görürüz. Oysa standart iyi eş modeli yoktur. Her birey kendine en uygun eşi aramalıdır. Toplum standartlarına uygun olduğunu düşündüğü bir bireyle hayatını birleştiren bir diğer birey çoğu zaman mutlu olmayabilir. Mesela iyi eşin gayet ağırbaşlı, fazla konuşmayan biri olduğuna inanan, oldukça hareketli, espritüel bir birey böyle biri ile evlendiği takdirde bir süre sonra sorun yaşayacaktır. Yeterli paylaşım yaşayamadığını düşünecek ve evliliğinden tatmin olmayacaktır. Bu tarz bir evlilikte olduğu gibi toplumun beğenilerini baz alarak evlenen ve kendi tercihlerini 2. plana iten bütün bireyler için aynı risk söz konusudur. Aynen bunun gibi evli olup da birtakım kıyaslamalardan dolayı eşinin yetersiz olduğunu düşünen bireylerin sayısı da oldukça fazladır.

Kıyaslama yapmaktan kesinlikle vazgeçin

Gerek fiziksel özellikleri gerekse ruhsal ve davranışsal özellikleri bakımından eşleri ile problem yaşayanlar hem kadınlar ve hem de erkekler olabilmektedir. Bireylerin unutmamaları gereken nokta, eşleri ile bütünleşebildikleri noktaları belirlemeleri gerektiğidir. Yani eşlerinin "ben"lerine takılmaktan ziyade evliliklerindeki "biz"i güçlendirmeye çalışmaları gerekmektedir. Evet hanımlar, beyler! Eşinizin size göre nasıl biri olduğuna dikkat edin ve kıyaslamalara kesinlikle girmeyin. Eşinizle benzeştiğiniz veya eşinizin size uyan yönlerini gördükten sona bunları dile getirip artırmaya çalışın.

HER ŞEYİ UNUT RABB'E YÖNEL

■ RAMAZAN KERPETEN

Yaptığın iyiliği unut. Sana yapılan kötülükleri de unut. Gururu, kibiri, sana yapılacak övgüleri de unut.

Dövseler, sövseler… Unut!.. Unut bütün kem sözleri, sana yapılan fena muameleleri. Bil ki sana bu yapılanlar Allah'ın en sevgili kuluna da yapılmıştı! Evet unut derim, bütün ham sözleri sevgili dostum Burak;

Bir gönülsüz gibi, Mesih'in bir yoldaşı gibi.. unut!

Sana söylenen iltifatları, gönül alıcı cümle kelamları… Unut!..

Unut her birini ki, hepsinin boynunu kırmaya elverişli tehlikeler olduğunu bilerek… İhlâsın, adı gibi katışıksızlığı gerektiğini hatırdan çıkarmayarak! Bir hayrın oldu zannediyorsan… Unut!..

Unut, yaptığın güzellik adına ne varsa; müflis olarak gidenleri her düşündükçe! Arkanda evlad ü ıyalin kalmış, anan kalmış, baban kalmış… Unut!.. Unut bunun firakını. Git yolunun vardığına, varılması gereken menzillere! Geride bırakılmış işin varmış, malın varmış, bağın bahçen varmış… Unut!..

Unut, ilk hicret ehli gibi, seferdeki Abdullah bin Revaha gibi… Unut, ebedî bir serveti kazanmak için!

Bir Sarayburnu'nda Boğaz'a karşı durup çay içmek isterdin ya şimdi…

Unut o tatları, keyifleri; bu gecesi-gündüzü belirsiz diyarlarda… Ebedi bir güzelliği bulmak ümidiyle!

Unut.. hem öyle bir unut ki, unuttuğunu da unut!.. Unut hepsini, evet unut!..

İstersen bütün bu anlattıklarımı da unut ey nefsim! Ey kendini bilmez, bir kendini bir şey bilen egom; unut! Şu Hak beyanlarını hiç unutma ama ne olur:

"Yoksa siz, daha önce geçmiş ümmetlerin başlarına gelen durumlara mâruz kalmadan cennete gireceğinizi mi sandınız?"

"Allah, sizin içinizden cihad edenlerle sabır gösterenleri ayırt edip meydana çıkarmadan, kolayca cennete girivereceğinizi mi zannettiniz?"

"Rab'lerine karşı gelmekten sakınanlar ise bölük bölük cennete sevk olunurlar. Nihayet oraya varıp da kapıları açılınca cennet bekçileri "Selam olsun sizlere, ne mutlu size! Haydi, ebediyyen kalmak üzere, giriniz oraya!" derler.

Onlar şöyle karşılık verirler: "Hamd ü senalar olsun o Allah'a ki sözünde durdu ve dilediğimiz yerinde oturacağımız şekilde bizi cennete yerleştirdi.

Bir mü'min, neden CİDDİYET SAHİBİ OLMALI?

Ciddi insan lüzumsuz konuşmaz. Ağırbaşlı ve temkinlidir; ama kibirli ve mağrur da değildir.

Ciddiyet; ağırbaşlı, sakin, temkinli ve gayretli olma halidir. Ciddiyet, oynak ve sebatsız olmama; iş ve vazifede gevşeklik ve ihmalkârlık göstermeme; davranışlarda lâubâlîlik ve hafifliğe girmeme; hemen her zaman vakur, ciddî, uslu ve oturaklı olma demektir. Lüzumsuz konuşmak ve yersiz gülmek, ölçüsüzce el ve dil şakaları yapmak, âdab ve hürmet kaidelerine uymamak gibi hareketler ciddiyete aykırıdır. Ağırbaşlı olma, temkinli davranma, konuma göre bir duruşa geçerek bulunulan yerin hassasiyetlerini koruma ve asla hafif-meşrep olmama gibi hasletlerin insan tabiatına yerleşmesine de "vakar" denir.

Ciddiyet, bir mefkûre insanının, hayatının gayesi bildiği dâvasını ve vazifesini üstün bir gayretle ele alması, sorumluluklarını derin bir mesûliyet şuuruyla ve fedakârca yerine getirmesi manasına da gelir. Bu manada, ciddiyetin sistemli düşünmeye, sağlam plan ve projeler ortaya koymaya ve büyük bir azimle sa'y u gayrette bulunmaya bakan yönleri de vardır. Nitekim "*Men câle nâle - Yollar yürünerek alınabilir, zirvelere azim, irade ve plânlarla ulaşılabilir; azimle yola koyulan ve yolculuğun gereklerini yerine getirenler hedeflerine nail olurlar*" ve "*Men talebe ve cedde, vecede - Bir şeyi gönülden dileyen ve onu elde etmek için azim ve iradesinin hakkını vererek çalışıp çabalayan insan mutlaka istediği o şeyi bulur.*" düsturları bu hakikati ifade etmektedir.

Müslüman her işinde ciddi olmalıdır

Aslında, bir Müslüman her işinde ve her zaman ciddî olmalıdır. Ne var ki, ciddiyet ve vakarın kibre dönüşmemesi, ciddi ve vakur bir insanın aynı zamanda mütevazı (alçak gönüllü) olması gerekir. Kur'an-ı Kerim, *"Rahman'ın has kulları o kimselerdir ki onlar yerde tevazu ile yürürler. Cahiller kendilerine laf atarsa "Selametle!" der geçer giderler." (Furkan, 25/63)* sözleriyle hakiki mü'minleri anlatır ve onların yürürken dahi sükûnet ve vakar ile hareket ettiklerini; terbiyeli, nazik ve alçak gönüllü olduklarını; cahillere çatmaya tenezzül etmediklerini ve asla mağrur, saygısız, kaba ve haşin davranmadıklarını nazara verir.

Diğer taraftan, mü'minlerin, ciddiyeti bir adım öne çıkarıp tevazuyu onun arkasında tutacakları ya da ciddiyeti tevazunun bir adım gerisine alacakları yerler ve durumlar da vardır. Bediüzzaman Hazretleri bu hususa dikkat çeker ve *"Meselâ, bir ulü'l-emrin (idarecinin), makamındaki ciddiyeti vakar, mahviyeti zillettir. Hânesinde ciddiyeti kibir, mahviyeti tevazudur."* der. Sonra da bu sözlerini şerh sadedinde, büyük bir memurun, memuriyet makamında bulunduğu vakit makamın izzetini muhafaza edecek tavırlar içinde olması ve vakarını koruması gerektiğini; onun her ziyaretçi için tevazu göstermesinin tezellül ve makamı tenzil olacağını; fakat kendi evindeyken, ne kadar mütevazı davranırsa davransın bunun ona daha çok yakışacağını, aksine aile fertlerine karşı vakarın tekebbür sayılacağını ifade eder. Tabii ki, bu hususta, ciddiyetsiz ve lâubâlî olmakla mütevazı davranmayı birbirinden ayırmak icap eder; tekebbüre girmemek için vakarı terk etmenin, kendini lâubâlîliğe ve sululuğa salmak olmadığının da bilinmesi gerekir.

Haddizatında, insanların hal ve hareketlerindeki, oturuş ve kalkışlarındaki ciddiyet iman ve marifet derinliğine bağlıdır. Dolayısıyla, ciddiyetin seviyesi her insana, o insanın iman ve marifet ufkuna, ayrıca ciddi olması gereken yere ve konuma göre değişiklik arz eder…

Bizi bilen ve gören Biri var!..

Hak ölçülerine göre iyi düşünen, iyi şeyler plânlayan, iyi işlere bağlı kalan ve bütün sözlerini, hareketlerini, davranışlarını Allah'ın nazarına arz ediyor olma şuuruyla, fevkalâde bir titizlik içinde ortaya koyan insanlar kâmil manada ciddî insanlardır. Onlar kiminle otururlarsa otursunlar -Hazreti Mevlânâ edasıyla- *"Arkadaş, dikkat et! Burada bizi yalnız sanma, bizden başka gizli biri daha var"* der ve o zaviyeden hareket ederler. Zaten Kur'an da öyle demiyor mu: *"Görmez misin ki Allah göklerde ne var, yerde ne varsa hepsini bilir! Bir araya gelip gizlice fısıldaşan üç kişinin dördüncüleri mutlaka Allah'tır. Beş kişi gizli konuşsa altıncıları mutlaka Allah'tır. Bundan ister daha az, ister daha çok olsunlar, nerede bulunurlarsa bulunsunlar, mutlaka O, kendileriyle beraberdir. O, ileride kıyamet gününde, yapmış oldukları işleri onlara tek tek bildirecek, dilerse karşılığını da verecektir. Şüphesiz ki Allah her şeyi bilir." (Mücâdile, 58/7)* Evet, biz hiçbir zaman yalnız değiliz; bizi her an gören, halimizi bilen, tavırlarımızı değerlendiren ve niyetlerimize göre kalblerimize teveccühte bulunan bir Rabb'imiz var. İşte, bu hakikati kim, ne kadar kavrar ve kimin marifeti ne ölçüde olursa, onun söz, tavır, hal ve davranışları da o ölçüde ciddiyet televvünlü olur.

(Kaynak: www.herkul.org)

Babanız, dedeniz, nineniz için evde önlem aldınız mı?

Yaşlanma ile ortaya çıkan fizyolojik değişiklikler ev kazalarına neden oluyor. Görme, işitme gücünün azalması, karanlığa adaptasyonun zayıflaması, adale kuvveti ve koordinasyonun yetersizliği ile unutkanlık ileri yaşlarda kaza riskini artırıyor. Bu dönemde görülen kazalar, sakatlık ve ölüm nedeni bile olabiliyor. Evde görülen kaza tipleri, düşme, çarpma, zehirlenme, yanık, kesik, elektrik çarpması ve boğulma şeklinde sıralanıyor. Kaygan yüzeyler, düzgün olmayan zeminler, yetersiz aydınlatma, sabit olmayan mobilyalar ve yerdeki objeler de çevresel olarak kazaya yol açıyor.

Halının kıvrımı bile kazaya neden olabiliyor

Yaşlılığın getirdiği yetersizlikler ve çevresel riskler nedeniyle en sık düşme kazaları görülüyor. Evdeki eşyaların yerlerinin değiştirilmesi, kapı eşiği, hatta halının kıvrımı bile yaşlının kaza geçirmesine neden oluyor.

Oturma odası

- Yeterli aydınlatma sağlanmalı.
- Odadaki fazlalıklar, dağınıklık yapan eşyalar azaltılmalı.
- Eşyalar geçişe engel olmayacak şekilde düzenlenmeli.
- Oda içerisinde hareket alanı olmalı.
- Halı ve kilimler mümkünse yere sabitlenmeli ve kayganlığı engellenmeli.
- Ortalıkta elektrik kabloları bulunmamalı.
- Kapılarda eşik olmamalı.
- Elektrik düğmeleri kolay ulaşılır yerde olmalı.

Yaşlı insanların çoğu, evlerde geçirdikleri kazalarda yaralanıyor ve hayatlarını daha da kötü bir durumda sürdürmek zorunda kalıyorlar.

Yatak odası

- Eşik olmamalı.
- Yeterli aydınlatma sağlanmalı.
- Odadaki fazlalıklar azaltılmalı.
- Sık kullanılan giysi ve eşyalar kolay ulaşılabilecek yerde bulunmalı, tabure veya sandalye üzerine çıkmadan alınabilmeli.
- Yanlış ilaç kullanımını engellemek için kutuların üzerine büyük harflerle açıklamaları yazılmalı.

Mutfak

- Eşik olmamalı.
- Yeterli aydınlatma ve havalandırma sağlanmalı.
- Sık kullanılan araç-gereçlere kolay ulaşılabilmeli.
- Ocak, şofben gibi araçların açık ve kapalı konumdaki işaretleri belirgin olmalı.
- Yere dökülen şeyler hemen temizlenmeli.
- Döşeme kaygan olmamalı.

Merdiven

- İyi aydınlatılmalı.
- Tırabzan sağlam olmalı.
- Başlangıcında ve bitiminde ışık düğmesi olmalı.
- Basamaklar kaygan olmayan malzemeyle döşenmeli

Banyo ve tuvalet

- Zemin kaygan olmamalı,
- Yer ıslak bırakılmamalı.
- Kaymayan paspas ve terlik kullanılmalı.
- Tuvalet, duş ve küvetin olduğu yerde sabit tutunma yeri bulunmalı.

Çocukları öpen, koklayan, onlarla oyunlar oynayan, onların isteklerini yerine getirmeye çalışan tüm insanların rehberi bir Peygamber'di (sas).

■ ESMA SAYIN EKERİM

Efendimiz (sas), çocukları çok sever **gönlü onlar için titrerdi**

Hz. Peygamber (sas), torunlarının bakımıyla bizzat kendisi ilgilenir, onların isteklerini önemser, sıkıntılarına çözüm bulurdu. Resulullah bir gün Hz. Fatıma'nın evine gider ve yanlarında geceler. Hz. Hasan ve Hüseyin bu sırada uyumaktadırlar. Bir ara Hasan ve hemen arkasından Hüseyin su isterler. Hz. Peygamber derhal su kabına koşarak onlara su verir. Bunun üzerine Hz. Fatıma dayanamayarak; "Hasan'ı Hüseyin'den daha çok seviyor gibisin." deyince, "Hayır, ayrım yapmıyorum. Ancak suyu ilk defa Hasan istedi." cevabını vermiştir. *(Ahmed bin Hanbel, Müsned, 1/101).*

Bu örnek bizlere Hz. Peygamber'in, torunlarının isteklerini karşılama ve sıkıntılarına çözüm bulma hususunda son derece adil olduğunu göstermektedir. Nitekim Resulullah, ilk su isteyen torununa öncelik sırasına göre su vermiştir. Daha da önemlisi Hz. Peygamber, kızı Hz. Fatıma'ya da çocukları arasında ayrım yapmayarak onlara adaletle davranma hususunda hassasiyet kazandırmıştır. Hiç şüphesiz bu hassasiyet nedeniyle Hz. Fatıma çocuklar arasında ayrım yapılması endişesine binaen "Hasan'ı Hüseyin'den daha çok seviyor gibisin." cümlesini sarf etmiştir.

Hz. Peygamber'in torunlarına olan eşsiz sevgi ve şefkatini gösteren bir diğer örneği de Ümmü Fadl rivayet ediyor: Bir gün Hüseyin'i, Hz. Peygamber'e götürdüm. Resulullah'ı görünce üzerine atıldı. O da öptü ve sevdi, sonra kucağına oturttu. Oturunca Resulullah'ın kucağına tuvaletini biraz akıttı. Resulullah da "Ey Ümmü Fadl, oğlumu al, üzerime akıttı." buyurdu. Ben de Resulullah'ın üzerine akıtıp da O'nu üzdün diyerek canını acıtacak bir şekilde tutup boynuna vurunca ağlamaya başladı. Resulullah, "Ey Ümmü Fadl! Allah iyiliğini versin. Oğlumun canını acıtıp ağlatmakla beni üzdün." buyurdu. *(İbn Mace, Sünen, Rüya, 10).*

Türkiye'de ilköğretimden üniversiteye milyonlarca öğrenci var. Peki öğrencilik sadece okullarla mı sınırlı? Aslında her insanın bir talebe olması, öğrenmeye istekli bulunması gerekir.

■ PROF. DR. MUSTAFA NUTKU

Her insan bir talebedir

Sizin hâlâ bir öğrenci belgeniz yok mu?

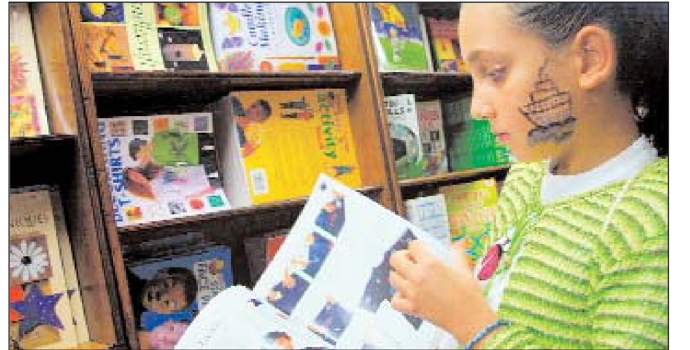
Türkiye'de halen devlet ve özel teşebbüsün çeşitli branşlarda ve seviyelerdeki öğretim faaliyetlerine devam eden milyonlarca insan; meslek ve sıfat olarak talebe (öğrenci)dir. Fakat, talebeliğin ne olduğunun tarifini sadece buna dayandıramayız. Bu husus, tarifin unsurlarından biri olabilir; fakat "Tarif, efradını camî, ağyârını manî olmalıdır." Yani onun manasına ait olan her şeyi içine almalı, onun manasına girmeyen her şeyi de dışında bırakabilmelidir. Resmî veya özel herhangi bir öğretim programına devam etmediği halde de insan talebe olabilir. O halde "talebelik" nedir?

Lügate baktığımızda, talebe kelimesinin manasının; tâlip (istekli)in çoğulu, yani "istekliler, şakird, tahsile çalışan (öğrenen)" kelimeleri ile verildiğini görüyoruz. Demek ki, talebe "ilme talip olan" manasında olup aslında bu manâ herhangi bir öğretim kurumuna devam edenlere mahsus değil, umumîdir. Herhangi bir öğretim kurumuna kayıtlı talebelikten başka bir de; "Beşikten mezara kadar ilim tahsil ediniz." hadis-i şerifiyle bütün insanların ömürleri boyunca talebeliği devam ettirmeleri vardır.

"Çünkü; hayvan, dünyaya geldiği vakit âdeta başka bir âlemde tekemmül etmiş gibi, istidadına göre mükemmel olarak gelir, yani gönderilir. Ya iki saatte, ya iki günde veya iki ayda, bütün şerâit-i hayatiyesini ve kâinatla olan münasebetini ve kavanin-i hayatını öğrenir, meleke sahibi olur. İnsanın yirmi senede kazandığı iktidar-ı hayatiyeyi ve meleke-i ameliyeyi, yirmi günde serçe ve arı gibi bir hayvan tahsil eder, yani ona ilham olunur.

Demek, hayvanın asli vazifesi; çalışarak olgunlaşmak değildir ve marifet kazanarak yükselmek de değildir. Onun vazifesi aczini göstermekle medet istemek, dua etmek değildir. Belki vazifesi kabiliyetine göre amel etmektir. İnsan ise dünyaya gelişinde her şeyi öğrenmeğe muhtaç ve hayat kanunlarına cahil, hatta yirmi senede tamamen hayat kanunlarını öğrenemiyor.

İlimle meşgul olmayı sadece resmî sıfatı talebe olanlara bırakmayın.

Belki ömrünün sonuna kadar öğrenmeye muhtaç. Hem gayet âciz ve zaif bir surette dünyaya gönderilip, bir iki senede ancak ayağa kalkabiliyor. On beş senede ancak zarar ve menfaati fark edebiliyor. İnsanların yardımlaşmasıyla ancak menfaatlerini çekiyor ve zararlarından sakınabiliyor.

Demek ki, insanın fitri vazifesi; çalışarak olgunlaşmak, dua ile kulluktur. Yani "Kimin merhametiyle böyle hakîmane idare olunuyorum? Kimin keremiyle böyle müşfikane terbiye olunuyorum? Nasıl birisinin lütuflarıyla böyle nâzeninane besleniyorum ve idare ediliyorum?" bilmektir ve binden ancak birisine eli yetişemediği ihtiyaçlarına dair Allah'a aciz bir lisanla ve fakr ile yalvarmaktır, istemek ve dua etmektir. Yani aczin ve fakrın cenahlarıyla yüce makamla kulluğa uçmaktır. Demek insan, bu âleme ilim ve dua vasıtasıyla olgunlaşmak için gelmiştir. Mahiyet ve istidat itibariyle her şey ilme bağlıdır. Ve bütün hakiki ilimlerin esası ve ruhu; 'mârifetullah'tır. Ve onun esası da Allah'a ve O'nun sıfatlarına inanmaktır." *(RN Külliyâtı, 23. Söz)*

FOTOĞRAF: İSA ŞİMŞEK

Öğrencilik sadece bir okulda okumak değildir

Sadece yeme-içmeyle geçen dost sohbetleri yerine faydalı bilgilerin paylaşıldığı ortamları tercih etmelisiniz.Tabiatı temaşa etmekte bir öğrenimdir unutmayın.

Bir öğretim kurumunda kayıtlı resmî talebelik sıfatımız olmasa da, madem ilim ve dua ile tekemmül etmek üzere, insan nevinden yaratılmışız ve akıl sahibi olarak takriben 15 yaşımızdan itibaren başlayıp ömrümüz boyunca devam eden bir imtihanın içindeyiz; vazifemiz, bu manadaki talebeliğimizin icaplarını yerine getirmek ve bu hayat imtihanımızı başarabilmeye çalışmaktır.

Umumî manâdaki bu talebelik, gündüz maişetini kazanmak için bir meslekte çalışıp gece okulu veya kurslarına devam edenlerin talebelikleriyle de kolayca kıyas edilip anlaşılabilir. Dünyevî, kısa ve küçük menfaatler için bu talebelik ileri yaşlarda bile, günlük meslekî faaliyetler yanında devam ettirilebiliyorsa; asıl, büyük ve ebedî kazanç vesilesi olabilecek "bütün hakiki ilimlerin esası ve madeni ve nuru ve ruhu olan marifetullah" için bu azim ve gayreti göstermekte tembellik edilmemelidir. Niyet, azim, kararlılık ve önceliklerini doğru tespit ettikten sonra; "Vaktim yok", "Akşamları çok yorgun geliyorum" vb. sözler, insanın kendi kendini aldatmasından öteye gidemez. Çünkü, günlük hayatında faydalı ilimle meşguliyete nispeten çok daha önemsiz ve hatta bazan zararlı işlerle uğraşabilen bir insan, istese faydalı ilimle meşgul olmaya da zaman ayırabilir.

Talebeliği neden ihmal etmemeliyiz?

Bir daha geri gelmemek üzere her gün birini daha geride bıraktığımız günlerimizi art arda yaşarken, dünyadan meşru dairede nasibimizi almaya çalışmanın yanında, faydalı ilmi talep etmek manâsındaki talebeliğimizi de ihmal etmemeliyiz. Bununla alâkalı olarak, bize en fazla fayda sağlayabilecek kitapları okumalı, bunların okunduğu ilim meclislerine katılmalı, o mevzuları anlamaya, fikren hazmetmeye, hayatımıza tatbike ve başkalarına da anlatabilmeye çalışmalıyız. Bu şekilde, bazen faydasız gevezelik ve bazen de bunun ötesinde gıybet, dedikodu, iftira, suizanla günahlı olabilen konuşmaları önleyip onların yerine faydalı ilim sohbetleri yapmaya çalışmakla, iki cihetle hayra vesile olmalıyız.

Havva Teyze'nin Belçikalı oğlu
Türkolog Johan Vandawelle'nin
İLGİNÇ HİKÂYESİ

■ ŞEMSİNUR ÖZDEMİR

İstanbul'da Kutlu ailesinin 35 yıl önce Belçikalı Vandawelle ailesine gösterdiği sevgi ve misafirperverlik, bir tohumun toprağa atılmasıydı. Yıllar boyu iki aile arasında yaşanan sıcak ilişkilerle yeşerip büyüyen bu dostluk ağacı, bugün meyvelerini veriyor. 13 yaşında anne-babasıyla birlikte ilk kez geldiği Türkiye'ye ve Türk insanına hayran kalan Johan Vandawelle'nin hayat çizgisi bu ziyaretten sonra Türkçe ile birlikte 35 dili öğrenmeye kadar giden farklı bir mecraya akmış. Türkolog Vandawelle bugün 45 yaşında, mimar mühendislik eğitiminin yanı sıra Şarkiyat ve genel dil diplomalarına sahip bir dil mimarı. Belçika'da başkanı olduğu Doğu Dilleri ve Kültürleri Öğretim Merkezi'nde farklı düzeylerde konuşulan Türkçe ve Arapça dersleri veriyor.

Geçtiğimiz haftalarda Eyüp'te oturan Kutlu ailesinin gecekondu evinde çok güzel bir telaş ve heyecan vardı. Yıllar içinde ailenin oğlu gibi olan Johan Vandawelle ve eşi Linda, çocuklarını ilk kez Havva Teyze'nin yanına getirmişlerdi. Havva Teyze için Johan Bey oğul, Linda Hanım gelin, Alexander ve Eveline de torun gibiydi. Kendisinin hiç çocuğu olmamıştı. Biz gittiğimizde ev işi kurabiyeler eşliğinde çaylar içiliyor, eski hatıralar tazeleniyordu. Alexander ve Eveline, ailenin küçükleri Cihan ve Nagehan ile içeride şen şakrak bir oyuna dalmışlardı. Bir ara Alexander, "Cihan bana bir şeyler anlatıyor; ama ben anlamıyorum." diye nazlandı babasına. Johan Bey'in cevabı şu oldu: "Senin de Türkçe öğrenmen gerekecek. Bu iş böyle başlıyor." Çocukların kaynaşmasına dikkatimizi çeken Johan Bey şöyle konuştu: "Buraya ilk geldiğimde 13 yaşında bir çocuktum. O zaman Gönül'ün çocukları vardı. Mustafa ve Yasemin benden birkaç yaş daha küçüktü; ama hemen oynamaya başladık. Türkçeyi çok az biliyordum; ama bu oynamamıza engel değildi. Aslında tarihin tekerrür ettiğine inanıyorum. Bugün ailemle geldim. Çocuklarımız içeride sizin çocuklarınızla oynuyor. Aynı olay tekrar ediyor. Çocukların hayatı için çok önemli bir tecrübe bu. O yakınlığı, insani ilişkilerdeki sıcaklığı hissediyorlar. İstanbul'a gelmenin amaçlarından biri, belki en önemlisi çocuklara bunu yaşatmaktır. Gerçi yüzeysel olarak baktığınızda farklı kültürler gibi görünebilir; ama hepimiz insanız ve bir İstanbul seyahati bunu çocuklara öğretebilir."

Yıl 1973... Belçikalı bir aile İstanbul'da tanıştığı Kutlu ailesinin Eyüp'teki evlerine davet edilir. Johan daha 13 yaşındadır. Dostlukları o kadar ilerler ki Havva Teyze-nin bir oğlu vardır artık.

1973'te Romanya'ya tatile gitmeye karar veren Vandawelle ailesi, turlarda yer bulamayınca rotalarını Türkiye'ye çevirir.

FOTOĞRAFLAR: İSA ŞİMŞEK

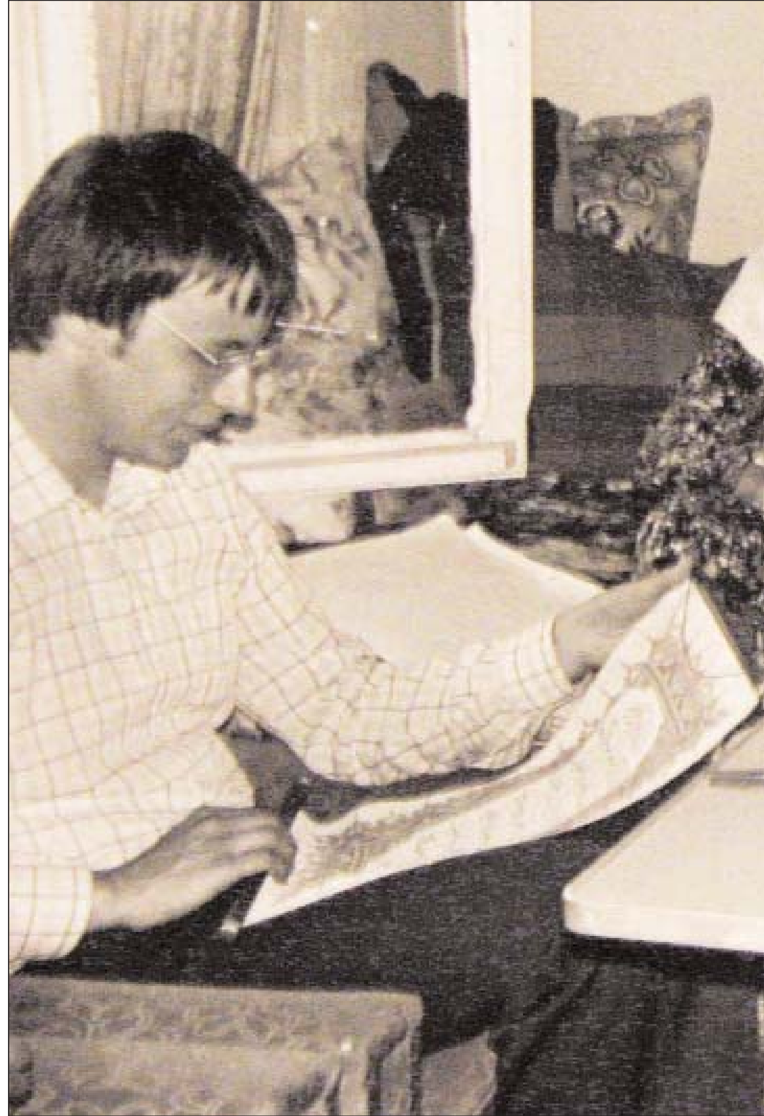
Kumburgaz'da bir otele yerleşirler. Çevreyi gezerken uzakta minare ve evler görürler. Köye vardıklarında bir düğünle karşılaşır ve hemen kaynaşıp eğlenceye dahil olurlar. Bir süre Almanya'da bulunan Kutlu ailesiyle çat pat konuşarak anlaşırlar. Aile onları Eyüp'teki evlerine davet eder. Mezarlığın arkasında tepedeki gecekonduya gelen Vandawelle ailesini çok sıcak bir ilgiyle karşılayan Havva Teyze, kardeşi Gönül Hanım ve anne babaları, gece geç vakit olunca onları aynı bahçedeki öbür evde yatırır. Uzun zamandır tanışıyormuş gibi gösterilen yakınlık ve yardım Belçikalıları çok etkilemiştir.

O tarihten sonra aralıklarla kimi zaman ailesiyle kimi zaman tek başına Türkiye'ye gelen Johan Bey, her seferinde Havva Teyze'lere uğrar. Johan Bey'in annesi ile en son gelişlerinde ağlayarak ayrıldıklarını söyleyen Havva Teyze; "Biz Türk'üz, onlar Belçikalı. Yabancıyız birbirimize aslında; ama öyle değil işte. Johan benim gerçekten oğlum gibi. Annesiyle vedalaşırken kardeşimden ayrılıyormuş gibi hissettim." diyor.

Kutlu ailesinin 13 yaşındaki bir delikanlıya ve ailesine gösterdikleri sevgi Belçika'da yavaş yavaş bir tohum gibi yeşermeye başlar. Johan, 1975'te İstanbul'a ikinci gelişinden sonra geri dönünce, Türkçe öğrenmek için gazeteye ilan verir. Yaşlı bir beyin gönderdiği Türkçe öğrenme kitabından düzenli olarak çalışır. 1,5 ay sonra ilk mektubunu Türkiye'de otobüste tanıştığı bir ere yazar. Belçika'da bulunan Savaş Manço ile de mektuplaşırlar. Oradaki Türk aileleriyle de tanışan Johan, Türkçeyi onlarla sabahlara kadar süren sohbetlerde iyice öğrenir.

Havva Teyze, Türkiye'ye geldikçe yanlarına uğrayan Johan'a evladı gibi bakar. Annesinin "Önce Allah'a sonra sana emanet" diye yolladığı delikanlının üzerine titrer. Yıllar geçtikçe "Aman Johan bir dahakine yalnız gelme. Çoluğa çocuğa karıştığını göreyim." demeyi de ihmal etmez. Johan, kendi dil kursunda öğrencisi olan Linda ile 1994'te evlenir. Eşi gibi mimar olan Linda Hanım da şu anda ders verecek kadar Türkçeyi öğrenmiş durumda.

Johan Vandewelle bir Türkolog ve aynı zamanda 35 dil bilen bir dil uzmanı.

Seven insanlar birbirini unutmuyor

Eski gecekondu evini bu yıl kat karşılığı müteahhite veren Havva Teyze, geçici olarak aynı sokakta başka bir gecekonduya taşınmış. Bu arada telefonları ve adresleri değiştiği için, "Johan gelirse bizi bulamayacak. Acaba ona nasıl haber versem?" diye nasıl telaşlandığını anlatırken onların gelmesinden duyduğu mutluluğu şöyle ifade ediyor: "Dün gece sabaha kadar gözüme uyku girmedi. 'Acaba nasıl karşılaşacağız, acaba çocuklar nasıl?' diye düşündüm durdum. Kendime bu heyecan neden diye soruyorum. Demek ki bağlanmışız. Sevmişiz birbirimizi. Şükrediyorum bu halini görünce. 71 yaşındayım. Senelerin nasıl geçtiği resimlere bakınca anlaşılıyor. Seven insanlar birbirini unutmuyor. Bazen İslam'la ilgili şeyler konuşuyoruz. Ayetel Kürsi'nin manasını anlatıyor bana. Ben bilmiyorum. Allah 'beni seviyorsanız insanları sevin' diyor. Benim için kişinin ne olduğu önemli değil. İnsan olması yeter. Kalp kalbe karşıdır. Biz onları sevdik, onlar da bizi sevdi."

Johan Bey'e soruyoruz: "Sizi Türkiye'ye bağlayan nedir?" "En önemlisi Kutlu ailesi ile olan bağımızdır. Bize gösterilen yakınlık ve sevgidir." diyor. En çok kendilerine gösterilen misafirperverlikten ve insani ilişkilerdeki sıcaklıktan etkilendiklerini vurgulayan Johan Bey şöyle konuşuyor: "Avrupa'da iklim daha soğuk. İnsanların arasındaki ilişkiler de biraz iklim gibi mesafeli. Bunu öğrencilerimde de müşahede ediyorum. Türkiye'ye giden her yabancı, eğer her şey dahil formülünde bir tatil köyünde mahpus olarak kalmazsa mutlaka Türk halkıyla, aileleriyle tanışır. Arkadaşlıklar, dostluklar kurulur ve değişmiş bir insan olarak ülkesine döner. Bu, bir Türkiye terapisi gibi insanı değiştiriyor ve artık Belçika'da da başka yaşamaya başlıyor. Öğrendiklerini uygulamaya çalışıyor. Bazıları Türkiye'ye o kadar ısınmışlar ki burada ev alıp yerleşmeye karar verdiler."

Johan Vandewelle İstanbul'a 1973 yılında ailesiyle birlikte tatile gelir.

Johan Vandewelle ve ailesi, misafir oldukları Eyüp'teki Kutlu ailesinin evindeler.

Yıllar sonra Johan ve eşinin Havva teyzeyle buluşmasına Ailem'de tanıklık etti.

İnsani sıcaklığın paradan daha değerli olduğu çocuklara anlatılmalı

Türk toplumunda Avrupa ve Amerika ülkelerine göre insani ilişkiler daha yoğun yaşanmasına rağmen son yıllarda bizim de gittikçe bazı değerlerimizi kaybettiğimizi anlatıyoruz, onlara. İnsanlar zenginleştikçe, kendi yağıyla kavrulmaya başladıkça değişimin kaçınılmaz olduğunu belirtiyor Johan Bey. Örnek olarak, herkesin kendi arabası olunca bir yere gitmek için toplanarak bir arabayla gitmek zorunda kalmadıklarını söylüyor. "İnsanlar zenginleştikçe bazı ilişkiler kopmaya başlar. Ama yine de er geç bunun farkına varır ve bu durumun aslında bir zenginlik değil, bir fakirlik olduğunu anlarlar. Avrupa, tarihinin hiçbir döneminde bu kadar refah içinde yaşamamıştı. Ama aynı zamanda intihar olayları da bu kadar yüksek olmamıştı. Bu ikisi arasında bir çelişki var gibi geliyor; ama yok. Bir yabancılaşma, yalnızlaşma var." diye konuşuyor.

Peki bu durumun düzeltilmesi için bir yol var mı? Johan Bey bu soruyu şöyle cevaplıyor: "En önemlisi insanın ne kaybedip ne kazandığının bilincinde olması. Bu konuda eşimle hemfikiriz. Genç yaştan itibaren insani sıcaklığın değerinin maddi zenginlikten daha yüksek olduğu aşılanmalı çocuklara. Bence ortaokul ve lise düzeyinde felsefe dersleri çok yararlı olur. Çünkü gençler daha çok maddiyata yöneliyor. Sonunda her şeye sahip oluyor; ama kendilerini mutsuz hissediyorlar. Daha az şeye sahip olup kendini mutlu hissetmek çok daha iyidir. Eğitim sadece okulda öğrenilen değil, çocukların bir gezi sırasında Türkiye'de gördükleri de eğitimdir. Birlikte gittiğimiz camide kutsal atmosferin etkisinde kalıyorlar. Bunu hissetmeleri önemli. Burada oynamaları bile önemli bir tecrübe onlar için. Çocukların oynaması bir çekirdektir. Buradan bir şey çıkacak. O tohum bugün toprağa atıldı. Dostlukları yeşerecek yıllar boyu. Bizimki gibi."

Johan abin gelirse...

Havva Teyze, Vandewalle ailesine olan sevgisini şöyle anlatıyor: "Allah için sevmesem 'Johan'dan bana ne!' diyebilirdim. Çünkü bizim aramızda menfaate dayalı bir şey yok. 'Geliyorum' deyince dünyalar benim oldu. Bu, Allah'ın verdiği bir sevgi, elimde olmayan bir şeydir. Ben yaşlandım artık. 71 yaşımdayım. Torunuma 'Ne zaman Johan abin gelirse sakın onları geri çevirme.' diyorum. Johan'ın çocukları buraya ebedi gelip gidecek. İstanbul'da bir evleri olacak. Bir daha geldikleri zaman yeni evimde kalacaklar. Otel parası verdirmeyeceğim. Çocuklara da bunları aşılamak lazım. Büyüklere düşen de budur."

Kendimi dil öğretmeye adadım

Türkçeyi çok seven Vandewalle, "Bir Türk'le Türkçeden başka bir dille konuşmak bana adeta bir günah gibi geliyor." diyor. Dil öğrenmeyi 'şifre çözmeye' benzeten ve Finceyi bir günde öğrendiğini söyleyen Vandewalle, yeni bir dil öğrenmekten büyük zevk aldığını; ancak artık kendisini dil öğretmeye adadığını belirtiyor. Vandewalle'nin bildiği diller şöyle: Hollandaca, Fransızca, Latince, İngilizce, Almanca, Türkçe, Farsça, çağdaş ve klasik Arapça, Rusça, Osmanlıca, eski Slavca, Özbekçe, Kazakça, Kırgızca, Türkmence, Azerice, Uygurca, Tatarca, Başkurtça, Tuvaca, Orhon Türkçesi, Eski Uygurca, Kuman Türkçesi, Çağatayca, Tacikçe, Mısır Arapçası, Fas Arapçası, İtalyanca, Arnavutça, Yunanca, Hintçe, Urduca, Fince, Gaelic.

Çocuklar birbirlerinin dillerini anlamasa da çok iyi anlaşmışlardı.

NASIL MÜSLÜMAN?

Mutlaka şu kadar paraya sahip olacaksın, şöyle maliyeti vardır, böyle vasıfların sahibi bulunacaksın gibi peşin şartlar söz konusu değildir.

■ AHMED ŞAHİN

Sevimli Müslüman olmak hiç de zor değil

Bir ayet-i kerime bize şu açıklamayı yapıyor: -Allah sizden kolaylığı ister zorluğu değil!.. *(Bakara-185)* Ne var ki bizler öylesine zorluklar çıkarıyoruz ki, sanki İslam'ı yaşamak her adamın kolayca başarabileceği bir hayat tarzı değildir. Onu ancak farklı vasıflara sahip seçilmiş insanlar yaşayabilir, der gibiyiz bazen.

Bugün sizlere bir kısım hadislerden özetler arz edeceğim. Göreceğiz ki, İslam'ı yaşamak, hatta sevimli bir Müslüman olmak hiç de öyle zor değildir. Mutlaka şu kadar paraya sahip olacaksın, şöyle maliyeti vardır, böyle vasıfların sahibi bulunacaksın, gibi peşin şartlar söz konusu değildir. Tam aksine, hemen herkes hiçbir maliyet ödemeden Rabb'inin razı olacağı ahlâka sahip olabilir. Resulüllah'ın şefaatine nail olacağı davranışları uygulayabilir.

Buyurun, hadislerin haber verdiği kolay Müslümanlığa, sosyal davranışlara birlikte bir göz atalım.

- Durumunuz müsait değil mi? Fazla sadaka veremiyorum diye üzülüyor musunuz?

Sakın çaresi yok sanmayın. Hiçbir maliyet ödemeden sadaka sevabı kazanabilirsiniz. Yeter ki, karşılaştığınız insanlara tebessümle bakın, tatlı dille muhatap olun. Sadaka sevabı kazandınız gitti. Bakın Efendimiz ne buyuruyor:

- Müminin mümine karşı tebessümü, sadakadır! Yeter ki güler yüz, tatlı dil sizin vazgeçilmeziniz olsun. Basite alıp da mühimsemezlik etmeyin. Tebessümle bakmayı kendinize ahlâk edinin.. - İstemeyerek maruz kaldığınız günahlarınızın ağırlığından kurtulmak mı istiyorsunuz?

Hiç ümitsizleşmeyin. Bu da sizin için kolay. Yeter ki karşılaştığınız dostlarınıza önce siz elinizi uzatıp musafaha yapacak kadar yakınlık gösterin, sıcak davranın. Bunun için de Efendimiz Hazretleri şöyle buyuruyor:

- İki mümin karşılaşınca biri elini uzatıp da sevgi ile musafaha ederse ağaçlardan sararmış yaprakların döküldüğü gibi günahları dökülür!..

Evet. Bu sıcaklığı gösterin, bu sevecenliğe talip olun. Rahatladığınızı siz de hemen hissedeceksiniz...

NASIL MÜSLÜMAN?

- Sıkıntılı günlerde Allah'ın yardımını mı istiyorsunuz? Bu da mümkün. Yeter ki siz de çevrenizdeki sıkıntıya düşenlerin yardımına koşun, ilgi gösterin. Bunun için de Efendimiz şöyle buyuruyor:

- Allah kulunun yardımcısıdır. Kul, kardeşinin yardımcısı olduğu müddetçe!

- Allah'ın merhametinin size de ulaşmasını mı istiyorsunuz? Bu da zor değil. Yeter ki siz de Allah'ın kullarına merhametli, şefkatli davranın. Bunun için de Efendimiz şöyle buyuruyor:

- Siz canlılara şefkat gösterip acıyın ki, Allah da size merhamet edip acısın!.

- Allah'ın sevdiği kâmil mümin mi olmak istiyorsunuz? Bu da zor değildir. Yeter ki din kardeşinizle üç günden fazla küs durmayın. Bunun için de Efendimiz şöyle buyuruyor:

- Kâmil Müslüman, din kardeşiyle üç günden fazla küs durmaz!. Demek ki kırılıp incindiğimiz, yahut da kırıp incittiğimiz kimselerle en fazla üç gün dargın durabiliriz. Daha fazlası bize de muhatabımıza da helal olmaz. Şayet kâmil Müslüman olmak istiyorsak..

- Hayırlı Müslüman mı olmak istiyorsunuz? Sakın hayırlı Müslüman olmak çok zor sanmayın. Bu da çok kolaydır. Yeter ki çevrenizdeki insanları sevin, onlar tarafından da sevilin. Hayırlı Müslüman oldunuz gitti demektir. Bu konuda da şöyle buyuruyor Efendimiz: - Mümin çevresini sever, sevdiği çevresince de sevilir. Bundan sonrasına dikkat edin. Hadisin devamında ikaz var:

- Sevmeyen, sevilmeyen müminde hayır yoktur!..

FOTOĞRAF: İBRAHİM USTA

- Ne dersiniz bunlara? Çok mu zor, yoksa çok mu kolay?

- Çok kolay değil mi? Hiçbir maliyeti yoktur. Hemen herkes uygulayabilir.

- Öyle ise ne duruyorsunuz? İslam'ın, toplumu kucaklaştırıp kaynaştıran bu tavsiyelerini hemen uygulayın. Eksik etmeyin yüzünüzdeki tebessümünüzü. Uzatın elinizi musafaha edip tokalaşmak için... Küs durmayın kimseyle. Yardımcı olun herkese... Şefkatli davranın tüm insanlara... Huy edinin bu güzel davranışları. Ahlâkınız olsun güler yüz, tatlı dil. Sevin, çevrenizce de sevilin...

İşte size Allah'ın razı olup, Resulü'nün sevdiği kolay Müslüman ahlâkı. Maliyeti olmayan, herkes tarafından kolayca uygulanabilen sünnet tavırlar, sevap getiren ameller...

Efendimiz (sas) şöyle buyuruyor: Müminin mümine karşı tebessümü, sadakadır!

"Koşma!" dediğiniz çocuk, sokakta koşuyorsa bu bir davranıştır. Duygular ise çocuğun içindeki, dışa vurmadığı tutumlarıdır. Çocuğun öfkeli, neşeli, utangaç olması onun duygularıdır.

■ PROF. DR. MEHMET ZEKİ AYDIN

ÇOCUĞUNUZUN DUYGULARINI ANLAMAYA ÇALIŞIN

Duygu, içinde haz ve elem özelliği bulunan ruhsal olaylar şeklinde tanımlanmaktadır. Hoşa giden hâle haz, hoşa gitmeyen hâle de elem diyoruz. Duygular, bilincin etkisi olmadan iç ve dış olaylara bir tepki olarak beliren ve çoğu zaman dil ile anlatılması güç olan hoş olan ve olmayan ruhsal olaylardır.

Duygular çeşitli şekilde sınıflandırılmışlardır. Bunların en temeli, duyulara bağlı olan, ağrı, acı, tatlı, hoş veya hoş olmayan koku, soğuk ve sıcaklık arasında uyanan duygulardır. İkinci olarak içgüdüsel duygular gelir, örneğin, isteksizlik, korku, sevgi, endişe, dehşet, yılgınlık, haset, ilişki kurma, araya mesafe koyma, para ve mal sevgisi, makam ve şöhret sevgisi, kin, adalet, eşitlik, fedakârlık, yardımlaşma, merak bunlardan bazılarıdır. Bunların dışında bir de din, ahlâk, estetik vb. yüksek duygular vardır.

Çocuğun duyguları ile davranışlarını birbirinden ayırt etmek gerekir. Örneğin, hiç kimse birini öldürme duygusundan dolayı cezalandırılmaz, ancak birisini öldürdüğü zaman cezalandırılır. Anne babanın duygu ile davranış arasındaki ayrımı görebilmesi önemli ve gereklidir. Çünkü çocuklar davranışlarını kontrol etmeyi öğrenebilirler, fakat duyguları kontrol etmek imkansızdır. Duygular da tıpkı düşünceler gibi hiçbir kısıtlamaya, engele uğramadan oluşur. Örneğin, her çocuk zaman zaman öfkeli olabilir. Öfke duygusunu kontrol etmesini, öfkelenmemesini istemek anlamsız ve yanlış bir tutumdur. Davranışlar derken, çocuğun dışa dönük, dışa vuran hareket ve tutumlarını anlamalıyız. Örneğin, "Karşıdan karşıya koşma!" dediğiniz çocuk, sokakta koşuyorsa; "Arkadaşına vurma!" dediğiniz çocuk arkadaşına vuruyorsa; yapma dediğiniz şeyi yapıyorsa; bu dışa dönük hareketler, birer davranıştır.

Duygular ise çocuğun içindeki, dışa vurmadığı tutumlarıdır. Çocuğun öfkeli, neşeli, utangaç, korkak, sevecen olması onun duygularıdır.

Kendine güveni olan, ruhsal yönden sağlıklı çocuklar yetiştirmek için, anne babalar çocuklarının duygularını açığa vurmalarına imkan tanımalıdırlar. Ne yazık ki, çoğunluk hiç böyle olmaz ve anne babaların çoğu, çocuklarının duygularını diledikleri gibi dile getirmelerine izin vermezler. Örneğin kardeşlerine öfkelenen ve ona, "Senden nefret ediyorum." diye haykıran bir çocuğun annesi, hiçbir zaman tutup da "Aferin çocuğum, dök içini, ne duyuyorsan onu söyle." demez de "Aman ne ayıp, insan hiç kardeşinden nefret eder mi? Sen ne kadar çok seversin cici kardeşini" der. Annenin bu tutumu, çocuğun dış görünüşte duygularını saklamasından ve fırsatını bulunca kardeşinin canını yakan sinsi bir çocuk hâline gelmesinden başka bir yarar sağlamaz. Anne babanın, çocuğun duygularını kısıtlamaya kalkışması, sadece "olumsuz" gördükleri duygular için söz konusudur. "Seni öyle çok seviyorum ki anneciğim" diyen hiçbir çocuğa annesi tutup da "Sakın bir daha böyle konuştuğunu duymayayım" demez. Halbuki, "olumlu" duyguların açığa vurulmasına nasıl imkan tanınıyorsa, "olumsuz" sayılan öfke, korku, utangaçlık, acı, güvensizlik gibi duyguların da açıklanması, çocuğun bu duyguları aşması yönünden yararlı ve gereklidir.

Kötü duygularla baş etme yollarını öğretin

Kabul edilmesi gereken şudur ki, insan ilişkilerinde sevgi ile nefret, bağımlılık ile düşmanlık, başarı ile endişe duyguları daima yan yana bulunmaktadır. Duyguların duyulması normaldir. Normal olmayan, bu duyguların yol açtığı aşırı davranışlardır. Davranışların iyi olanları övülmeli, kötü olanları yerilmelidir ki, onların olumlu yönde yönlendirilebilmeleri mümkün olsun. Örneğin, herkeste bulunan kıskançlık duyguları nedeniyle, çocuklara, kardeşlerini kıskanmamalarını söyleyecek yerde, bu duyguları ile nasıl baş edebileceklerini öğretmek, yaradılışa daha uygun bir yöntemdir. Bu yol büyükler için belki zordur, çocukla daha fazla meşgul olmayı gerektirir, fakat çocuklar için ve ailenin bütününün mutluluğu için gereklidir.

Anne-baba olarak çocuk eğitiminde zor olsa da yön gösterici olanını seçin.

Bizi arayan aşağıdaki okurlarımıza telefonla ulaşamadık

Cüneyt Ş. 555	Cevap yok.
Nuri 535	Tel çaldı, kapandı.
S. Adıgüzel 322	Kardeşiyle görüşüldü
Nazlı 242	Oğluyla görüşüldü.
Huzeyfe 536	Servise kapalı.
Hatice 542	Cevap yok.
Selma 464	Meşgul.
Zeynep Ü. 535	Ulaşılamadı.
Neslihan 535	Kapalı.
Ö. Faruk 537	Cevap yok.
Canan 536	Cevap yok.
B. Nalbant 505	Def'aten arandı.
Aynur Bah. 505	Cevap yok.
Asuman K. 537	Servise kapalı.
Ayşe D. 212	Sürekli meşgul.
Fatma 536	Sürekli meşgul.
Safinaz 212	Evde yok.
S. Afşar 532	Ulaşılamadı.
Vildan Ş. 505	Cevap yok.
Salih C. 535	Cevap yok.
Şerife T. 256	Evde yok.
Engin İnel. 543	Ulaşılamadı.
Fedayi Atun 212	3 kez arandı.
Şemseddin. 0537	Cevap yok.
Hülya A. 538	Cevap yok.
Hayrunisa 212	Ulaşılamadı.
Şeyda A. 535	Cevap yok.
Sure Üsk. 537	Cevap yok.
Meni K. 535	Ulaşılamadı.
Razaman O. 505	Kapalı.
Hamide 536	Cevap yok.
Seval K., Zonguldak	Adres değişmiş.
H. Korkmaz D.	Adres değişmiş.
Kardelen A., Çekmece	Adreste tanınmıyor.
Besime A. G. Antep	Adres değişmiş.
Şeyda Nur C.	Adres yok.

Kısa kısa

Sevgili Akif,
Kişilik ve karakter testleri çeşitlidir ve bunu genelde klinik psikologlar uygular. Özgüven, hedef, motivasyon vs. konuları ise psikiyatristin alanına girer. Herhangi bir psikiyatra giderseniz o hem özgüven terapisi uygulayacak hem de psikoloğuna yönlendirecektir. Dr. Can.

Sevgili Sena,
1) Onu acayip seviyor musun?
2) Onunla koca bir ömrü hoplaya zıplaya paylaşmak istiyor musun?
3) Kültürler, eğitimler, inançlar ortak paydalar bir ya da çok aykırı değil mi?
4) İman, ibadet, yaşayış, ahlak, karakter, zevkler, renkler uyuşuyor mu?
5) Ondan çocuğun olsun istiyor musun?
6) Annesi, babası, ailesi sevebileceğin insanlar mı?
7) O kişi saygılı mı sana, ailene, gözünün çapağına vs. vs?..
8) O zaman onu bir kız arkadaşın için istemeye git de boşa gitmesin. Ya da adam gibi git konuş. Konuşmayacaksan da haftada bir e-mail çekip ağlama be güzel kızım… Dr. Can.

Sevgili Merve kızım,
a) Sevgini ve kalbini tebrik ederim.
b) Başörtün de sana hayırlı olsun.
c) Said'in anne-babası yanlış yapıyor.
d) Onların kalbini yumuşatacak olan Allah'tır.
e) Sen kendini Allah'a sevdir.
f) Sonra da dua et ki…
g) Allah da seni onlara sevdirsin.
h) Mutluluğun için duacıyım.
ı) Güzel gözlerinden manen öperim… Dr. Can.

Eşim hem namaz kılıyor, hem içiyor

Semra / İst.
Üniversitede okurken arkadaşlarla "cafe"deydik. Şimdiki eşim, (o zamanlar arkadaş) birkaç yudum bira içtiği halde kalktı ve cuma için izin istedi namaza gitti. 1 yıl sonra evlendik. (2001) Ekonomik krizden etkilenmedik. İşini büyüttü. İş yemekleri, toplantılar derken tekrar arada içmeye başladı. Hem namaz kılıyor hem de şikayet edince "korkma bana bir şey olmaz, dayanıklıyım" diyor. Hiç sarhoş görmedim. Çocuğumuz da var. Boşanmalı mıyım?

Dr. Can
Semra kızım. Mektubunun dini, sosyal, tıbbî yönleri ve bunların alt grup ilişkileri var.

Dinî yönü
Yatsı namazında imam ve müezzinle birlikte 10 kişilik bir cemaat var diyelim. Biri öğle yemeğinde bira içmiş olsun. Üzgün, pişman tevbe etmiş. "Sarhoşken namaza yaklaşmayın" uyarısını biliyor. "Sarhoş değilim namazımı kılmalıyım hem de Rabbimden özür dileyeceğim" diyor. Diğeri akşam namazını kıldıktan sonra zina yapmış. Tevbe etmiş. Settar'a (cc) havale etmiş... Gusül almış. Pişman ve her şeye yeniden başlamak üzere ayakları titreyerek camiye koşmuş. Öteki hırsızlık yapmış, bilerek tartıda hata etmiş, bir başkası anne-babasına kötü davranmış ya da eşiyle helal dairede birlikte olmuş; fakat gusül almadan namaza gelmiş. Biri var ki yalancı. Sürekli yalan söylüyor, yanında geleninse abdesti bile yok imamın kızına âşık, kayınpederin gözüne girmek için yatıp kalkıyor. Sondan ikincisi tertemiz. Namaza erkenden gelip cami avlusunda din kardeşleriyle sohbet etmiş ne var ki sohbette bol bol gıybet etmiş. Sonuncusu da hem ateist hem de ajan. Namaza gelenleri fişeklemek niyeti.

A) Sen ya da ben cami kapısında durup "sen gir sen girme" diyemeyiz.

B) Hangisinin namazı geçerli ya da geçersiz onu ise yalnızca Allah (cc) takdir eder.

C) Dinî hüküm olarak da elimizde bazı yorumlar vardır elbet bunlar gr, milimetre, saniye vs. cinsinden değildir. Mesela gıybet zina kadar şiddetlidir, Müslüman, içki, zina, hırsızlık (günah) işlese de kesinlikle yalan söyleyemez, abdestsiz ya da gusülsüz namaz olmaz, niyetler amellerden öndedir, sarhoşken namaza yaklaşılmaz gibi.. ama bunların hiçbiri de direkt boşanma sebebi değildir.

D) Günah başka bir kulvardır, ibadet başka bir kulvar. Bir insan harama girebilir. Ama tevbe eder ibadetini yapar. Yapmamalıdır değil; hatta tam tersidir. Zira daha çok ibadete ihtiyaç vardır mantıken. Olaya içki içenin her şeye rağmen namazının bırakmama gayreti olarak bakmalı, yoksa namaz kılan hacının utanmadan bir de içki içmesi yönüyle değil.

E) Alkol bağımlısı bir kişiye "vay günahkar hain" diye değil tedaviye ihtiyaç duyan psikiyatrik bir mü'min olarak bakmalı ve ona yardım eli uzatmalıdır. Her günahkardan boşanılsa idi evli insan kalmazdı zira maalesef hepimiz zinadan daha şiddetli gıybeti yapıp durmaktayız nedense.

Dayanıklılık
Maalesef dayanıklılık bünyeler (yani 2 kadeh yerine 3-4 kadehle ancak çakırkeyf olabilenler) bu zararlı içeceğe daha bağımlı oluyorlar. Mesela Uzakdoğu ırkı içkiye töleransı çok düşük olduğu için alkolizm değerleri çok düşüktür. Nasılsa bana bir şey olmuyor diyenler tuzağın tam içindedirler.

Tedavi
Alkol tedavisi kesinlikle psikiyatri hekimince yapılması gereken bir tedavidir. Uzun yıllar eğlenmek konuşabilmek, rahatlamak, kutlamak gibi birçok sosyal aktiviteye eşlik eden alkol tedavisi sonrası ve sırasında boşluk hissettirdiğinden yerine ikame edecek ciddi ahlaki ve manevi reçeteler birlikte sunulmalıdır. Şifa ve mutluluklar dilerim.

doğada olduğu gibi...

Yörem
Süzme Çiçek Balı
Honey of Bee - Bienen Honig

TABUR GIDA LTD. ŞTİ.

Merkez - Fabrika: Fevzi Çakmak mh. Süper Top. Sit. Nebioğlu sok. No : 10

Tel: +90 332 342 28 68 69 Fax: +90 332 342 05 80 KONYA / TURKEY

Şube: Toptancılar Çarşısı 4. Blok No: 38 KONYA

Tel: 0.332.234 09 11

www.yorem.com.tr • bilgi@yorem.com.tr

Yörem®

ARI GIDA ÜRÜNLERİ